

Memòria de gestió del Parc natural de la Península de Llevant 2011

Presentació

L'any 2011, igual que ho fou el 2010, ha estat un any especial i difícil dins la gestió del Parc natural de la península de Llevant, sobretot pel fet que arran de la dissolució del Consorci Aubarca-es Verger –efectiva a partir de l'1 de maig- el Parc (Espais de Natura Balear) ha hagut d'assumir les activitats i obligacions que li eren pròpies (refugis, agricultura, administració, projectes d'obres, etc.). En aquest sentit es pot considerar com un any de transició, doncs s'han hagut d'incorporar dins l'organigrama del Parc tant les tasques com el personal que estava vinculat a dit Consorci. En aquesta particularitat s'hi ha d'afegir la greu situació econòmica general, que ha condicionat negativament l'execució de bona part del pressupost, especialment aquells projectes més importants.

Enguany torna a ser destacable l'increment de la participació en les activitats del Parc (tallers escolars, visites guiades, activitats d'agenda): el 2011 s'ha tornat a superar el màxim històric amb 87 activitats i 2.501 persones (2010: 83 activitats i 2.396 persones; 2009: 69 activitats i 1.988 persones; 2008: 34 activitats i 879 persones). Aquestes xifres són una mostra del progressiu arrelament del Parc entre la societat.

Entre les tasques de recuperació d'hàbitats, s'ha duit a terme, a través de brigades formades amb persones amb risc d'exclusió social i gràcies a projectes finançats per l'Obra Social La Caixa, la restauració del sistema hidràulic de la vall des Verger així com la neteja i condicionament del torrent des Matzoc al seu pas pels Horts Vells. Mitjançant la brigada del Parc, també s'ha recuperat un petit safareig existent a s'Alqueria Vella de Dalt i la pica del safareig dels Horts Vells.

Pel que fa a la millora i manteniment dels ambients agraris, cal destacar la sembra d'una cinquantena d'arbres fruiters a la vall des Verger, d'un centenar de figueres i garrovers a la zona dels Horts Vells i la recuperació dels tancaments del Sementer de s'Era, l'Olivar Vell, na Cullera, na Cullereta i na Carriona, tots ells a la finca pública d'Albarca.

Quant a la gestió forestal, s'ha continuat amb el manteniment de les repoblacions existents (poda, substitució de protectors, sembra de nous exemplars, etc.) i amb la repoblació del Pla de ses Bibles, finançada per TUI, de la qual a finals d'any se n'havien plantat uns 25.000 exemplars (45% de la repoblació inicialment projectada).

Dels projectes de conservació de la fauna realitzats, cal esmentar que per tercer any consecutiu la milana ha criat dins l'espai natural i ha surat 3 polls. També cal destacar la cria d'un poll per part de la parella de moixeta voltонера existent al Parc, després de cinc anys de no fer-ho. A més a més, s'ha continuat amb el seguiment de l'àguila peixatera i s'han efectuat distints alliberament de tortuga mediterrània.

Enguany ha estat especialment important la participació de l'Obra Social La Caixa a través del finançament de diferents projectes de recuperació paisatgística i natural executats majoritàriament amb brigades formades per persones amb risc d'exclusió social. Entre aquests són ressenyables dins l'apartat de gestió per a la conservació el projecte de

restauració de la vall des Verger, el de recuperació del paisatge agrícola d'Albarca i el de condicionament del torrent des Matzoc.

Pel que fa al gaudi del Parc per part de la societat, les xifres de visitants han estat similars als anys anteriors, mantenint-se entorn de les 18.000 persones. Per un altre costat, les estades als refugis són sensiblement inferiors a les de 2010 (178 persones menys), arribant als 4.069 usuaris (1.979 a s'Arenalet, 569 a la casa dels Oguers, 390 al refugi de s'Alzina i 1.131 a la zona d'acampada).

Gràcies al finançament de l'Obra Social la Caixa, s'han reeditat els fulletons dels itineraris del Parc, afegint-s'hi tres més que no havien estat editats mai: el del Campament dels Soldats a es Verger, el de la Volta als Establits de s'Alqueria Vella i la pujada al Puig Figuer.

Dins l'àrea de manteniment és destacable l'execució del projecte de canvi de coberta de la caseta dels Senyors de s'Alqueria Vella de Dalt, que s'ha habilitat com a taller i magatzem d'eines de la brigada del Parc.

Finalment, cal assenyalar, en relació als projectes d'obres heretats del Consorci, que enguany han finalitzat les obres d'electrificació de les cases i de la tafona de s'Alqueria Vella i també s'han gestionat i obtingut els finals d'obra de les reformes d'aquestes dues edificacions.

Sumari

Programes i projectes

1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ
 - 1.1. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'HÀBITATS
 - 1.2. PROGRAMA MANTENIMENT DELS AMBIENTS AGRARIS
 - 1.3. PROGRAMA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS
 - 1.4. PROGRAMA DE SANITAT FORESTAL
 - 1.5. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FLORA
 - 1.6. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA
 - 1.7. PROGRAMA DE CONTROL D'ESPÈCIES AL·LÒCTONES
 - 1.8. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE LA VALL DES VERGER
 - 1.9. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL PAISATGE AGRÍCOLA D'ALBARCA
 - 1.10. PROJECTE DE CONDICIONAMENT DEL TORRENT DES MATZOC
2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC
 - 2.1. PROGRAMA DE PROMOCIÓ DE L'AGRICULTURA I RAMADERIA ECOLÒGICA
 - 2.2. PROGRAMA DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE D'ARTÀ
 - 2.3. PROJECTE DE RECOL·LECCIÓ DE FRUITS AMB BRIGADES EN RISC D'EXCLUSIÓ
3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL
 - 3.1. PROGRAMA D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL PÚBLIC
 - 3.2. PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ
 - 3.3. PROGRAMA D'INTERPRETACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL
 - 3.4. PROGRAMA DE PUBLICACIONS I MATERIALS DIVULGATIUS
 - 3.5. PROJECTE DE CONSERVACIÓ DEL CAMPAMENT DELS SOLDATS
 - 3.7. PROJECTE DE CREACIÓ DEL NOU ITINERARI DE SA TALAIA FREDA I DES PORRASSAR
 - 3.8. PROJECTE DE SENYALITZACIÓ DE LES AUDIOGUIES DELS ITINERARIS DEL PARC
4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT
 - 4.1. PROGRAMA DE SEGUIMENT D'HÀBITATS I ESPÈCIES
 - 4.2. PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ AL PARC
5. ÀREA DE PARTICIPACIÓ
 - 5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ
 - 5.2. PROGRAMA COMARCA
 - 5.3. PROGRAMA DE VOLUNTARIAT
 - 5.4. PROGRAMA DE JUNTES RECTORA I AUTORITAT DE GESTIÓ
 - 5.5. PROJECTE 10 ANYS DE PARC
6. ÀREA DE MANTENIMENT
 - 6.1. PROGRAMA DE MANTENIMENT GENERAL DEL PARC
 - 6.2. PROGRAMA DE MANTENIMENT I NETEJA DELS EQUIPAMENTS DEL PARC
 - 6.3. PROJECTE DE REPARACIÓ DELS CAMINS DEL PARC

6.4. PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASETA DELS SENYORS DE S'ALQUERIA VELLA DE DALT

6.5. PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASA DELS AMOS D'ALBARCA

7. ÀREA DE VIGILÀNCIA

7.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

8. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

8.1. PROGRAMA DE GESTIÓ ADMINISTRATIVA

8.2. PROGRAMA DE FORMACIÓ

8.3. PROGRAMA DE DOCUMENTACIÓ

8.4. PROGRAMA D'EQUIPAMENT

1. Autoritat de gestió, Junta rectora i Equip de gestió del Parc

Autoritat de gestió

President: Conseller de Medi Ambient

Gabriel Vicens Mir, fins el mes de juny, el substitueix *Gabriel Company Bauzá*

Vicepresident/a: Director/a general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic

Vicenç Vidal Matas, fins el mes de juny, el substitueix *Neus Literas Reche*

Representant de la Conselleria de Presidència

Titular: *Santiago Florit Gomila* (Director general de Relacions Institucionals), fins el juny, la substitueix *Catalina Ferrer Bover* (Secretària general)

Suplent: *José Antonio Santos Hierro* (Director general de Coordinació Departamental), fins el juny, el substitueix *Maria Antònia Estarellas Torrens* (Directora general de Cooperació i Immigració)

Representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

Francesc Aguiló Capellà (Director d'Espais de Natura Balear), fins el mes de juny, el substitueix *José Maria Vicente Martorell* (Director d'Espais de Natura Balear) i *Catalina Massutí Jaume* (Cap de servei d'Espais Naturals) en passa a ésser la suplent.

Representant del Consell de Mallorca

Titular: *Maria Magdalena Tugores* (Consellera executiva de Medi Ambient), fins el mes de juny, el substitueix *Catalina Soler Torres* (Consellera executiva de Medi Ambient)

Suplent: *Caterina Amengual Morro* (Directora Insular de Medi Ambient), fins el mes de juny, la substitueix *Margalida Pocoví Sampol* (Directora Insular de Medi Ambient)

Representant de l'Ajuntament d'Artà

Titular: *Rafel Gili Sastre* (Batle d'Artà), fins el mes de juny, el substitueix *Guillem Caldentey Crego* (Regidor de Medi Ambient)

Representant de l'Ajuntament de Capdepera

Titular: *Pilar Gasull Albons* (Regidora de Medi Ambient), fins el mes de juny, la substitueix *Albert Llull Ginard* (Regidor de Medi Ambient) i *Rafel Fernández Mallol* (Batle de Capdepera) en passa a ésser el suplent.

Representant de l'Ajuntament Son Servera

Titular: *Antoni Servera Servera* (Regidor de Medi Ambient i Agricultura)
Suplent: *Natàlia Troya Isern*

Junta Rectora

President

Gabriel Vicens Mir (Conseller de Medi Ambient i Mobilitat), fins el mes de juny, el substitueix *Gabriel Company Bauzá* (Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori)

Vicepresident

Vicenç Vidal Matas (Director general de Biodiversitat), fins el mes de juny, el substitueix *Neus Lliteras Reche* (Directora general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic)

Representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori (Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi climàtic)

Titular: *Francesc Aguiló Capellà* (Director d'Espais de Natura Balear), fins el mes de maig, el substitueix *José Maria Vicente Martorell* (Director d'Espais de Natura Balear) i *María del Carmen de Roque Company* (Espais de Natura Balear) en passa a ésser la suplent.

Representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Territori (Medi Rural i Marí)

Titular: *Patricia Arbona Sánchez* (Directora general de Pesca), fins el mes de juny, la

substitueix *Margaret Mercadal Camp* (Directora general de Medi Rural i Marí, Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori)

Suplent: *Antoni Perelló Roig* (Director general d'Agricultura i Desenvolupament rural), fins el mes de juny, el substitueix *Andreu Juan Serra* (Cap de Servei d'Agricultura)

Representant de la Conselleria de Treball i Formació

Titular: *Maria Durán Febrer* (Directora general de Responsabilitat Social Corporativa), fins el mes de juny, la substitueix *Juana María Camps Bosch* (Directora general de Treball i Salut laboral, Vicepresidència econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació) i *Pilar del Castillo Porcel* en passa a ésser la suplent.

Representant de la Conselleria d'Educació i Cultura

Titular: *Miquel Perelló Oliver* (Director general d'Innovació i Formació del Professorat, Conselleria d'Educació, Cultura i Universitat), fins el mes de juny, el substitueix *Onofre Ferrer Riera* (Director general d'Ordenació, Innovació i Formació del Professorat) i *Catalina Vidal Llabrés* (Cap de departament d'Atenció a la Diversitat, Formació Permanent del Professorat i Aprenentatge Permanent) en passa a ésser la suplent.

Representant de la Conselleria de Turisme i Esports

Titular: *Magdalena Vives Fernández* (Secretària general de la Conselleria de Turisme), fins el mes de juny, la substitueix *Jaime Martínez Llabrés* (Director general de Turisme, Conselleria de Turisme i Esports) i *Bernadí Seguí Coll* (Cap de Servei Tècnic) en passa a ésser el suplent.

Representant de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

Titular: *José Luis Gil Martín* (Director general de Tresor i política financera), fins el juny, el substitueix *Teresa Palmer Tous* (Directora general d'Economia i Estadístiques, Vicepresidència Econòmica, Promoció Empresarial i Ocupació).

Suplent: *Ramon Molina de Dios* (Cap de gabinet), fins el mes de juny, el substitueix *Margarita Albertí Garau* (Vicepresidència Econòmica, Promoció Empresarial i Ocupació)

Representant del Consell de Mallorca

Titular: *Caterina Amengual Morro* (Directora insular de medi ambient), fins el mes de juny, la substitueix *Margalida Pocoví Sampol* (Directora Insular de Medi Ambient)

Suplent: *Josep Antoni Aguiló Ribas* (Cap de servei de Medi Ambient), fins el mes de juny, el substitueix *Catalina Soler Torres* (Consellera executiva de Medi Ambient)

Representant de l'Administració Central

Titular: *Ana Maria Garcia Vallejo* (Directora de l'Àrea d'Agricultura i Pesca de la Delegació del Govern), fins el mes de desembre, la substitueix *Carlos Simarro Vicens*.

Suplent: *Antònia Riera Riutord*, fins el mes de desembre, la substitueix *Carmen Barceló Ventayol* (Àrea d'Agricultura i Pesca de la Delegació del Govern)

Representant de l'Ajuntament d'Artà

Titular: *Rafael Gili Sastre* (Batle de l'Ajuntament d'Artà), fins el mes de juny, el substitueix *Guillem Caldentey Crego* (Regidor de Medi Ambient)

Representant de l'Ajuntament de Capdepera

Titular: *Pilar Gasull Albons* (Regidora de Medi Ambient i Turisme), fins el mes de juny, la substitueix *Albert Llull Ginard* (Regidor de Medi Ambient) i *Rafel Fernández Mallol* (Batle de Capdepera) en passa a ésser el suplent.

Representant de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar

Titular: *Mateu Frau Barceló* (Delegat de Medi Ambient)

Representant de l'Ajuntament de Son Servera

Titular: *Antoni Servera Servera* (Regidor de Medi Ambient i Agricultura)

Suplent: *Natàlia Troya Isern*

Representant de propietaris de finques de Son Servera

Sense nomenament

Representant de propietaris de finques d'Artà

Titular: *Sebastià Àngel Vich Sancho*

Representant de propietaris de finques de Capdepera

Titular: *Nicolás Balaguer Siquier*

Representant de propietaris de finques majors de 100 hectàries

Titular: *Antonio Moll Sureda*

Representant del conjunt de propietaris de finques conveniades

Titular: *Bonaventura Rubí Servera*

Representant de la Unió de Cooperatives Agràries

Titular: *Pep Lluís Reche García*

Representant de la Federació Balear de Caça

Titular: *Joan Cánovas Servera*

Representant de caçadors de les societats federades de caçadors de la comarca

Titular: *Gonzalo Rodríguez Rosselló*

Representant de la Confraria de Pescadors d'Alcúdia

Titular: *Pedro Antonio Martí Ferrer*

Representant de la Confraria de Pescadors de Cala Rajada

Titular: *Juan Ramón Esteva Castro*

Representant d'associacions de pesca recreativa

Titular: *Gabriel Ferriol Nadal*

Representant de la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques

Titular: *Bernardino Serra Cifre*

Representant de la Universitat de les Illes Balears

Titular: *Gabriel Moyà Niell*

Suplent: *Cels Garcia*

Representants d'associacions de conservació de naturalesa

Titular: *Antoni Muñoz Navarro*

Suplent: *sense nomenament*

Titular: *Miquel Àngel Dora*

Suplent: *Lluís Moragues*

Representant d'entitats excursionistes de Mallorca

Titular: *Francesc Colom Canals*

Representant dels agents turístics

Titular: *Bonaventura Rubí Servera*

Representants dels sindicats majoritaris

Titular: *Guillem Morlà Cuesta* (Comissions Obreres)

Titular: *Guillem Vadell Adrover* (UGT)

Representant dels sindicats agraris

Titular: *Gabriel Company Bauzá* (President Asaja Balears)

Suplent: *Mario García Trujillo*

Experts en temes de conservació

Titular: *Neus Andreu Sunyer*

Titular: *Maurici Ruiz Pérez*

Titular: *Maria Francisca Massanet Sancho*

Expert en temes de patrimoni cultural

Sense nomenament

Secretari

Tomàs Bosch Llull (Director del Parc natural de la península de Llevant)

Equip de gestió

Director del Parc natural de la península de Llevant

Tomàs Bosch Llull

Tècnic superior

Antoni Mira Sánchez

Tècnics d'espais naturals

Álvaro Román Hernández

Josep Rullan Palenzuela

Educadora ambiental

Eulàlia Caballé Brull (a partir del mes de febrer gaudeix d'una excedència voluntària durant la resta de l'any)

Informadores – recepcionistes

Laura Patrícia Bueno Femenias

Miquela Soler Adrover

Brigada de biodiversitat

Un capatàs: Miquel Garau Ferrer (des del mes de juliol gaudeix d'una excedència per incompatibilitat per haver ocupat un lloc de treball en una altra administració)

Tres treballadors de biodiversitat:

Miguel Ángel López Sanz

Catalina Ferrer Pons

Salvador Martínez i Massanet

Zeladors d'espais naturals

Marc Gil Caldentey

Gerard Bravo Roura (a partir del mes de novembre gaudeix d'una excedència per incompatibilitat per haver ocupat un lloc de treball en una altra administració)

Administrativa

Maria Tejada Pons

Netejadora

Antònia Llabrés Abellón

Des de l'u de maig de 2011 Espais de Natura Balear assumeix les competències i l'equip de gestió del Consorci Aubarca – es Verger, i passen a ser treballadors del Parc:

Administrativa

Margalida Forteza Durán

Encarregats de refugis

Antònia Pastor Tous

Antoni Carrió Mas

Antoni Pujadas Falcó, fins el mes de juliol, el substitueix Maria Orts Rodríguez (s'incorpora després d'haver gaudit una excedència voluntària)

Jordi Prats Domingo, de maig a octubre (temporada alta pel que fa a l'ús dels refugis i zona d'acampada)

Encarregats de finques

Antoni Pinzo Danús

Gabriel Dalmau Garau

Netejadora

Àngela Blanes Rayó, de maig a octubre (temporada alta pel que fa a l'ús dels refugis i zona d'acampada)

2. Despeses executades 2011

Estat de despeses de 2011

	Pressupost inicial ENB	Pressupost executat ENB	Pressupost inicial La Caixa	Pressupost executat La Caixa
1. Àrea de gestió per a la conservació				
1.1. Programa de recuperació d'hàbitats	10.000	994,86	0	0
1.2. Programa de manteniment dels ambients agraris	3.000	9.156,47	0	0
1.3. Programa de prevenció d'incendis	8.000	4.246,85	0	0
1.4. Programa de sanitat forestal	1.000	37,50	0	0
1.5. Programa de conservació de la flora	5.000	57,85	0	0
1.6. Programa de conservació de la fauna	15.000	13.148,95	0	0
1.7. Programa de control d'espècies al·lòctones	1.000	96,00	0	0
1.8. Projecte de restauració de la Vall des Verger	0	0	57.206	46.001,18
1.9. Projecte de recuperació del paisatge agrícola d'Albarca	0	0	58.103	50.238,60
1.10. Projecte de condicionament del torrent des Matzoc	0	0	33.417	29.263,15
1.11. Programa de gestió agroramadera * ¹	0	4.465,27	0	0
Subtotal	43.000	32.203,75	148.726	125.933,58
2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic				
2.1. Programa de la promoció de l'agricultura i ramaderia ecològiques	1.000	508,48	0	0
2.2. Programa de col·laboració per al foment del desenvolupament sostenible d'Artà	1.000	0	0	0
2.3. Projecte de recol·lecció de fruits amb brigades en risc d'exclusió social	0	0	0	0
Subtotal	2.000	508,48	0	0
3. Àrea d'ús públic i educació ambiental				
3.1. Programa d'atenció al públic i informació	5.000	1.700,94	0	0
3.2. Programa de senyalització	2.000	367,85	0	4.450,95* ⁴
3.3. Programa d'interpretació i educació ambiental	9.000	7.442,87	0	0
3.4. Programa de publicacions i materials divulgatius	0	0	0	0
3.5. Projecte de conservació del Campament dels Soldats	2.000	1.012,44	0	0
3.6. Projecte de creació del nou itinerari de sa Talaia Freda i des Porrassar	2.000	0	0	0
3.7. Projecte de senyalització de les audioguies dels itineraris	0	0	16.761	15.056,86
3.8. Gestió dels refugis i zona d'acampada * ²	0	8.205,23	0	0
Subtotal	20.000	18.729,33	16.761	19.507,81
4. Àrea d'investigació i seguiment				
4.1. Programa de seguiment d'hàbitats i espècies	6.000	800,54	0	0
4.2. Programa de foment de la investigació	0	0	0	0
Subtotal	6.000	800,54	0	0
5. Àrea de participació				
5.1. Programa de comunicació	0	0	0	0
5.2. Programa Comarca	7.000	2.257,39	0	0
5.3. Programa de voluntariat	1.000	301,18	0	0
5.4. Programa de Junta Rectora i Autoritat de Gestió	1.000	0	0	0
5.5. Projecte 10 anys de Parc	8.000	5.677,98	0	0
Subtotal	17.000	8.236,55	0	0
6.- Àrea de manteniment				
6.1. Programa de manteniment general del Parc	10.000	2.258,21	39.600	32.806,15* ⁴
6.2. Programa de manteniment i neteja dels equipaments	10.000	10.623,13	0	0
6.3. Projecte de reparació dels camins del Parc	234.000	0	0	0
6.4. Projecte de canvi de coberta de la caseta del Senyor	37.000	36.318,81	0	0
6.5. Projecte de canvi de coberta de la casa d'Albarca	16.000	4.641,60	0	0
Subtotal	307.000	53.841,75	39.600	32.806,15
7. Àrea de vigilància				
7.1. Programa de vigilància	0	0	0	0
Subtotal	0	0	0	0

8. Àrea d'administració				
8.1.Programa de gestió administrativa	0	0	0	0
8.2.Programa de formació	1.000	0	0	0
8.3.Programa de documentació	1.000	97,00	0	0
8.4.Programa d'equipament	15.000	21.289,10	0	0
8.5 Programa d'equipament dels refugis ^{*3}	0	8.294,73	0	0
Subtotal	17.000	29.680,83	0	0
TOTALS	412.000	144.001,23	205.087	177.816,89

*¹ Les despeses referents al Programa de gestió agroramadera corresponen a les factures assumides per ENB en posterioritat a la dissolució del Consorci Aubarca – es Verger.

*² Les despeses referents al Programa de gestió de refugis i zona d'acampada corresponen a les factures assumides per ENB en posterioritat a la dissolució del Consorci Aubarca – es Verger.

*³ Les despeses referents al Programa d'equipament dels refugis corresponen a les factures assumides per ENB en posterioritat a la dissolució del Consorci Aubarca – es Verger.

*⁴ Al programa de senyalització s'imputen 4.450,95€ finançats per l'Obra social de la Caixa que inicialment es preveuen en una partida comptabilitzada al programa de Manteniment general del Parc.

El pressupost inicial previst del Parc per a 2011 era de 617.087 euros, dels quals 412.000 els havia d'aportar Espais de Natura Balear (Govern de les Illes Balears) i 205.087 els finançava l'Obra social de la Caixa. En el pressupost previst hi havia una partida de 234.000€ corresponents a un projecte de reparació de camins que no s'ha dut a terme. Si no tenim en compte aquest projecte, podem dir que s'ha gastat poc més del 84% del pressupost previst, és a dir un 81% del que ENB havia pressupostat i un 87% del pressupost aprovat per l'Obra Social de la Caixa.

A part d'aquests 321.818,12€ de pressupost executat, cal tenir en compte que Espais de Natura Balear ha destinat a aquest parc natural una important quantitat de doblers que no han estat comptabilitzats en el pressupost propi del Parc natural de la península de Llevant i que corresponen a despeses corresponents a altres partides pressupostàries (personal, lloguer d'oficines, despeses elèctriques, combustible per als vehicles, vestuari i equips de protecció individual, assegurances, etc...)

3. Actuacions

3.1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

- 3.1.1. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'HÀBITATS
- 3.1.2. PROGRAMA MANTENIMENT DELS AMBIENTS AGRARIS
- 3.1.3. PROGRAMA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS
- 3.1.4. PROGRAMA DE SANITAT FORESTAL
- 3.1.5. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FLORA
- 3.1.6. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA
- 3.1.7. PROGRAMA DE CONTROL D'ESPÈCIES AL·LÒCTONES
- 3.1.8. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE LA VALL DES VERGER
- 3.1.9. PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL PAISATGE AGRÍCOLA D'ALBARCA
- 3.1.10. PROJECTE DE CONDICIONAMENT DEL TORRENT DES MATZOC

3.2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

- 3.2.1. PROGRAMA DE PROMOCIÓ DE L'AGRICULTURA I RAMADERIA ECOLÒGICA
- 3.2.2. PROGRAMA DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE D'ARTÀ
- 3.2.3. PROJECTE DE RECOL·LECCIÓ DE FRUITS AMB BRIGADES EN RISC D'EXCLUSIÓ

3.3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL

- 3.3.1. PROGRAMA D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL PÚBLIC
- 3.3.2. PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ
- 3.3.3. PROGRAMA D'INTERPRETACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL
- 3.3.4. PROGRAMA DE PUBLICACIONS I MATERIALS DIVULGATIUS
- 3.3.5. PROJECTE DE CONSERVACIÓ DEL CAMPAMENT DELS SOLDATS
- 3.3.6. PROJECTE DE CREACIÓ DEL NOU ITINERARI DE SA TALAIA FREDA I DES PORRASSAR
- 3.3.7. PROJECTE DE SENYALITZACIÓ DE LES AUDIOGUIES DELS ITINERARIS DEL PARC

3.4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT

- 3.4.1. PROGRAMA DE SEGUIMENT D'HÀBITATS I ESPÈCIES
- 3.4.2. PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ AL PARC

3.5. ÀREA DE PARTICIPACIÓ

- 3.5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ
- 3.5.2. PROGRAMA COMARCA
- 3.5.3. PROGRAMA DE VOLUNTARIAT
- 3.5.4. PROGRAMA DE JUNTES RECTORA I AUTORITAT DE GESTIÓ
- 3.5.5. PROJECTE 10 ANYS DE PARC

3.6. ÀREA DE MANTENIMENT

- 3.6.1. PROGRAMA DE MANTENIMENT GENERAL DEL PARC
- 3.6.2. PROGRAMA DE MANTENIMENT I NETEJA DELS EQUIPAMENTS DEL PARC
- 3.6.3. PROJECTE DE REPARACIÓ DELS CAMINS DEL PARC

3.6.4. PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASETA DELS SENYORS DE S'ALQUERIA VELLA DE DALT

3.6.5. PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASA DELS AMOS D'ALBARCA

3.7. ÀREA DE VIGILÀNCIA

3.7.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

3.8. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

3.8.1. PROGRAMA DE GESTIÓ ADMINISTRATIVA

3.8.2. PROGRAMA DE FORMACIÓ

3.8.3. PROGRAMA DE DOCUMENTACIÓ

3.8.4. PROGRAMA D'EQUIPAMENT

3.1 Àrea de gestió per a la conservació

Amb els programes i projectes inclosos en aquesta àrea de gestió es pretén garantir la recuperació i conservació de la biodiversitat i dels processos ecològics.

3.1.1. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'HÀBITATS

L'objectiu d'aquest programa és afavorir la millora i diversificació d'hàbitats per tal que puguin mantenir i acollir les espècies pròpies del Parc i afavorir un increment de la biodiversitat.

Tot i que estava previst dins aquest programa l'execució de la primera fase del projecte de restauració del sistema dunar de s'Arenalet, consistent en la instal·lació d'un cordó dunar per delimitar els passos per als vianants, no s'ha pogut realitzar atès que encara no es disposa de la pertinent llicència municipal.

Pel que fa al manteniment i recuperació de fonts, basses i abeuradors, al llarg de l'any s'ha actuat a punts concrets per tal de recuperar i millorar els punts d'aigua. Concretament s'ha actuat en el sistema hidràulic existent a la vall des Verger, millorant les condicions de les piques i de la síquia annexa al camí i recuperant també un antic rentador que havia desaparegut, colmatat per terra i pedres. També s'han millorat les condicions de la pica del safareig dels Horts Vells d'Albarca netejant

de vegetació excessiva el seu entorn i s'ha restaurat un petit safareig existent a s'Alqueria Vella de Dalt. Durant els mesos d'estiu s'han mantingut amb aigua els abeuradors instal·lats per a la fauna.

Durant l'any també s'ha treballat en la recuperació de bardisses a s'Alqueria Vella i als Horts Vells d'Albarca, aquestes conformen un hàbitat especialment propici per a la cria de moltes petites aus, que hi troben amagatall a més de l'abundant aliment que els propicien els fruits i els insectes propis dels arbusts de bardissa.

Les feines a s'Alqueria Vella han estat realitzades per l'associació Boscos de Balears i per l'IES de Manacor a través de dues jornades de voluntariat. A la zona dels Horts Vells, les tasques han estat realitzades per una brigada de la Fundació Deixalles que, gràcies a un projecte finançat per l'Obra Social La Caixa, ha netejat i condicionat el Torrent des Matzoc i hi ha realitzat una plantació d'espècies pròpies de bardissa en els terrenys propers.

1 Restauració del sistema hidràulic des Verger

2 Bassa propera a la font de sa Vaca

3 Neteja i condicionament del Torrent des Matzoc

3.1.2. PROGRAMA DE RECUPERACIÓ I MANTENIMENT DELS AMBIENTS AGRARIS

Els objectius principals d'aquest programa són conservar, potenciar i recuperar els diferents ambients agraris tradicionals en aquells indrets on s'han perdut o es troben en regressió.

El Parc manté l'activitat agrícola i ramadera de les tres finques públiques seguint les pautes que determina el Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE). L'activitat agrària es basa en el cultiu de farratges per al ramat, la producció d'ametles i garroves i el manteniment de l'oliverar.

L'objectiu fonamental de l'activitat agrària és el de mantenir la diversitat d'ambients naturals i la qualitat paisatgística de les finques públiques i, secundàriament, tenir resultats productius.

D'entre les tasques de recuperació d'ambients agraris executades al llarg de 2011, cal destacar les incloses dins projectes finançats per l'Obra Social La Caixa: la plantació de 45 arbres fruiters de varietats autòctones a la vall des Verger per part del Centre especial d'ocupació s'Estel de Llevant; la plantació d'un centenar de garrovers i figueres per part de la Fundació Deixalles a la zona dels Horts Vells; i la recuperació de tancaments a Albarca per part de la Fundació Es Garrover.

A més a més, a través del personal propi del Parc s'han realitzat els tancaments de na Cullera i na Culletera i s'ha millorat el de na Carriona, tots tres dins la finca pública d'Albarca, amb l'objectiu d'evitar el pas de les cabres des de les finques veïnes i possibilitar una millor gestió de les pastures.

3.1.3 PROGRAMA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS

L'objectiu principal d'aquest programa és reduir el risc d'incendis forestals mitjançant la silvicultura preventiva (gestió de la vegetació amb ramat, aclarides i podes forestals).

Durant l'any 2011 el Servei de Gestió Forestal de la Conselleria ha continuat amb el contracte d'un ramat d'èquids (ases i cavalls) per ajudar a mantenir les faixes anti-incendi existents en el Parc. Aquestes àrees de baixa densitat i tallafocs, incloses en el Pla comarcal de defensa contra incendis de la comarca de Llevant Nord, sumen una superfície aproximada de 60 hectàrees.

Per una altra banda, durant l'hivern i la primavera s'ha mantingut un ramat d'unes

30 vaques mallorquines procedents del Parc natural de s'Albufera en el tancament del Puig des Corb. La pastura d'aquestes vaques genera discontinuïtats en el carritxar, fet que dificulta la propagació del foc en cas d'incendi. En el mes de novembre aquest mateix grup de vaques va tornar una altra vegada al Parc per passar-hi l'hivern i la primavera, què és el període que s'Albufera es troba amb una major superfície anegada, mentre que les zones de muntanya disposen de millors pastures.

Finalment la brigada del Parc ha realitzat podes i aclarides en algunes repoblacions de pins del Parc, per tal de mantenir les zones arbrades amb unes taxes de combustibilitat baixes i trencar la

continuitat vertical i horitzontal en els sistemes forestals per evitar el risc de

propagació d'incendis forestals.

1 i 2 Ramat de vaques en els tancats d'es Campament dels Soldats i del Puig des Corb

3.1.4. PROGRAMA DE SANITAT FORESTAL

El principal objectiu d'aquest programa és el de mantenir les espècies que es comporten com a plagues dins uns límits tolerables pel sistema forestal i aplicar mètodes de control selectius.

Pel que fa a la lluita contra les plagues forestals, un any més es col·locaren durant els mesos de juliol i agost un total de 80 trampes amb feromona per a l'eliminació de papallones de processonària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*). Enguany ha

estat alta la incidència d'aquesta eruga als pinars del Parc, doncs s'han observat penjant dels arbres moltes bosses (nius d'erugues) a partir de les quals es torna a iniciar el cycle vital d'aquesta plaga; per això a partir del mes de desembre es retiraren i cremaren nombroses bosses sobretot dels pins ubicats en els indrets amb major afluència de visitants (itineraris, zona d'acampada, Campament dels Soldats, voltants dels refugis).

3.1.5. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FLORA

Entre els objectius d'aquest programa s'hi troben afavorir la restauració de la coberta vegetal arbòria del Parc, recuperar i garantir la conservació d'espècies vegetals amenaçades i produir planta autòctona a partir de llavors del propi Parc en col·laboració amb el viver de Menut.

Dins aquest programa s'hi inclou el projecte de recuperació del boix (*Buxus balearica*). En aquests moments, en el viver de Menut es troben un centenar d'exemplars de boix, produïts l'any 2010 mitjançant estaquetes procedents dels

exemplars de Cap Ferrutx. Durant l'hivern de 2012, aquests nous exemplars seran sembrats al Parc amb la intenció de formar noves poblacions d'aquesta espècie i ampliar d'aquesta manera la seva àrea de distribució.

Amb l'objectiu de diversificar les masses forestals presents al Parc s'han plantat espècies arbòries i arbustives mediterrànies com alzines, arboceres, aladerns, ullastres, garrovers, murta, mata o pins a zones properes al Campament dels Soldats, a les parcel·les de repoblació

existents al llarg del camí dels Presos, als vessants de la vall d'es Verger i al Niu des Pilot. En total s'han plantat uns 300 individus. A més a més, durant l'estiu es varen regar les repoblacions forestals més recents, però també les agrícoles dels Horts Vells, Ca na Paies i s'Alqueria Vella.

Finalment s'han retirat els protectors d'algunes de les repoblacions realitzades en anys anteriors. Concretament s'han retirat els de les repoblacions executades a la vall d'es Verger i a s'Alqueria Vella de Baix l'any 2007.

Al llarg de l'hivern els treballadors de l'Ibanat, en el marc del projecte plurianual de reforestació finançat per TUI, han completat la reforestació amb pins i ullastres de la zona del Pla de ses Bitles – sa Tudossa (Bosc TUI).

A finals de 2011 s'havien plantat uns 25.000 exemplars (33,5 hectàrees) al futur bosc

TUI (aproximadament un 45% de la repoblació projectada). De cara al 2012 s'iniciarà la repoblació d'una segona zona (previsiblement el puig des Corb) per tal de finalitzar completament el projecte (57.000 plantes).

Pel que fa a la producció de planta autòctona, cal assenyalar que es va encarregar al viver de Menut la formació de planter d'algunes espècies botàniques d'interès per tal de poder fer futures plantacions a l'entorn de les cases de s'Alqueria Vella.

Amb aquesta acció, les cases podran complementar la seva funció com a centre d'informació amb la presència propera de les espècies vegetals de major interès de l'espai natural.

1 Tancat del Pla de ses Bitles, Bosc TUI. 2 Viver de Menut amb plantes de boix del Parc

3.1.6 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA

L'objectiu d'aquest programa és el de conservar, mantenir i incrementar el nombre d'espècies animals que destaquen pel seu grau d'amenaça o singularitat, especialment les endèmiques, afavorint les poblacions locals i els hàbitats que ocupen.

Recuperació de la tortuga mediterrània

El Parc natural de Llevant és un dels espais

més idonis per a l'alliberament de la tortuga de terra (*Testudo hermanni*), tant pels seus ambients de garriga, com per la presència d'abeuradors naturals i artificials i per l'absència de trànsit motoritzat.

En els mesos de maig i juny es varen alliberar 64 exemplars d'aquesta espècie procedents del centre de recuperació de fauna salvatge del Cofib. Aquests

alliberaments foren aprofitats per organitzar dues activitats d'agenda (els dies 7/05 i 4/06) i donar a conèixer al públic la tasca que es fa per a la recuperació de la tortuga.

Cal dir que el seguiment de la població d'aquesta espècie comprèn les anotacions referents a les observacions que es fan al camp i el marcatge dels individus que els veïns troben a altres zones i ens lliuren per al seu alliberament al Parc. Tot això es complementa amb el manteniment d'abeuradors amb aigua durant tot l'estiu i la conservació d'ambients oberts sense llaurar, òptims com a hàbitat per a les tortugues.

Recuperació de carronyaires

Al llarg de 2011 s'ha seguit aportant carn periòdicament a les dues menjadores per a carronyaires (al pla de sa Balma i al Corral des Tabac). Especialment en l'època de cria dels rapinyaires (hivern – primavera) s'ha augmentat l'aportació d'aliment.

Així mateix, durant l'any s'han seguit obtenint dades aportades per les càmeres fotogràfiques automàtiques, que permeten fer un seguiment exhaustiu de les espècies beneficiades per l'aportació de carn.

Cal assenyalar que la parella de moixeta voltonera que habita les muntanyes i els penya-segats costaners del Parc (l'única que viu a Mallorca) va criar aquesta primavera, després de cinc anys sense fer-ho, i va surar un poll, que es va poder observar volant juntament amb els seus pares.

Un dels objectius del Parc en relació a la recuperació d'espècies amenaçades o en perill d'extinció, entre elles la moixeta voltonera, la milana o l'àguila peixatera, és el d'afavorir la constitució de nuclis estables de població al llevant de l'illa.

Reintroducció de la milana

Des de la seva declaració al 2001, el Parc natural de la península de Llevant ha fet un esforç considerable en la reintroducció de la milana. Durant tots aquests anys s'han alliberat exemplars joves d'aquesta espècie amb l'objectiu d'establir un nucli reproductor estable a la zona. La idea és que les aus alliberades tornin a aquesta àrea quan siguin adultes.

L'any 2011 s'han alliberat 6 nous exemplars de milana, els quals provenien de nius amb més d'un poll de la Comuna de Bunyola. Fins al moment, ja han estat alliberats 64 polls al Parc.

Per altra banda, el mes de maig naixeren 3 polls silvestres en un niu ocupat de forma natural per una colla de milanes. És el tercer any consecutiu que la milana cria al Parc natural d'ençà que s'inicià el projecte. Aquests polls foren marcats per poder fer un seguiment de la seva evolució.

El principal objectiu d'un Parc natural és la conservació de la biodiversitat, una necessitat que es fa cada vegada més evident al nostre planeta. Amb aquests resultats, al Parc natural de la península de Llevant s'estan aconseguint, deu anys després de la seva declaració, els millors beneficis que es poden esperar d'un espai natural protegit: contribuir a la recuperació d'espècies en perill d'extinció.

Recuperació de l'àguila peixatera

Al Parc natural existeix un niu d'àguila peixatera a la costa de Penya Roja, que és la darrera localització coneguda de cria d'aquesta espècie a la zona.

Durant l'any s'han fet diverses sortides per realitzar un seguiment de la presència d'aquest rapinyaire marí, però no s'ha pogut constatar que hi hagi hagut activitat reproductiva al niu, si bé si que s'han fet

nombroses observacions que demostren que es tracta d'una zona d'alimentació freqüent per a l'espècie.

Durant el mes de febrer es va instal·lar una rèplica d'àguila a l'entorn del niu i s'hi feren millores per propiciar que aquest animal s'hi estableixi i recuperi aquest indret com a zona reproductora.

1 Marcatge d'un poll de milana nascut al Parc

2 Moixeta voltonera

3 Instal·lació d'un reclam d'àguila peixatera devora el niu des Còdol Negre

3.1.7. PROGRAMA DE CONTROL D'ESPÈCIES AL·LÒCTONES

El principal problema del Parc quant a espècies al·lòctones és l'elevada presència de cabres assilvestrades. Per tant, l'objectiu passa per disminuir-ne la densitat dins el Parc fins a nivells compatibles amb la regeneració forestal i la conservació de la biodiversitat, doncs l'elevada densitat de cabres suposa una greu amenaça per a la vegetació i la conservació de nombroses espècies de plantes endèmiques.

Durant tot l'any s'han fet abatudes per reduir el nombre de cabres salvatges que pasturen les muntanyes d'Artà. Agents de medi ambient de la Conselleria i treballadors de l'Ibanat han eliminat un total de 283 exemplars.

Això és resultat d'una intensificació del control de la població de cabres que han fet els agents de medi ambient per tal de

reduir la incidència d'un problema que continua essent un dels més importants que té el Parc per a la recuperació dels hàbitats.

Des de que es va iniciar el control de cabres a les finques públiques l'any 2001 s'han eliminat un total de 3099 cabres, amb una mitjana de 259 cabres abatudes per any. Els resultats del control de cabres ja són apreciables a la vegetació, doncs s'observen menys arbres menjats i una major presència de pins joves.

Això no obstant, encara és necessari incrementar les xifres actuals fins a les 400 cabres per any per mantenir controlada la població del Parc i mantenir-la dins densitats tolerables (0,1-0,2 individus per ha).

3.1.8. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE LA VALL DES VERGER

El projecte s'ha finançat en virtut del conveni entre Espais de Natura Balear i l'Obra Social de La Caixa.

La vall des Verger és una antiga zona hortícola amb nombrosos elements etnològics vinculats a la gestió hidràulica (fonts, síquies, abeuradors, piques, etc.), els quals s'havien anat degradant amb el pas del temps. Forma part d'un dels itineraris més importants del Parc, el que va de s'Alqueria Vella a Albarca.

Una de les actuacions principals que s'han dut a terme gràcies al projecte és la recuperació i conservació d'elements patrimonials com síquies i abeuradors, la qual cosa afavorirà una major biodiversitat a la zona, ja que nombroses espècies d'amfibis, ocells, rèptils, mamífers i

invertebrats s'aprofiten d'aquests hàbitats vinculats a l'aigua.

A més a més, també s'han recuperat diversos marges de paret seca que havien caigut, els quals ara frenaran els greus processos erosius i de pèrdua de sòl que patien aquestes terres. Finalment, també s'han repoblat les zones forestals annexes amb pins i ullastres, s'han sembrat una cinquantena d'arbres fruiters de diferents espècies a les marjades de la vall i s'ha condicionat una nova àrea de descans per als excursionistes amb dues taules.

El projecte ha estat executat per dues brigades formades per persones amb risc d'exclusió social del Centre Especial d'Ocupació s'Estel de Llevant.

- 1 Restauració de murs de paret seca
- 2 Recuperació d'un abeurador al costat de les cases des Verger
- 3 Sembra d'arbres fruiters a les marjades de la vall

3.1.9 PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL PAISATGE AGRÍCOLA D'ALBARCA

El projecte s'ha finançat en virtut del conveni entre Espais de Natura Balear i l'Obra Social de La Caixa.

L'olivar vell d'Albarca i el sementer de s'Era són dues parcel·les agrícoles de la finca d'Albarca que en les darreres dècades han sofert un procés d'abandonament que ha suposat el deteriorament tant dels

tancaments com de la qualitat dels sementers que han estat ocupats per la vegetació de garriga.

Els principals objectius del projecte eren millorar la qualitat paisatgística del Parc, recuperar l'olivar d'Albarca com a sementer per a pastures i condicionar els

tancaments per tal d'evitar l'entrada de cabres procedents de les finques veïnes.

Per tal d'executar les tasques del projecte es va contractar les brigades de dues entitats sense ànim de lucre: la Fundació Es Garrover i l'associació s'Estel de Llevant, les quals tenen com a finalitat la inserció socio-laboral de persones amb risc d'exclusió.

Tot el material necessari per fer el tancament (malles ramaderes, puntals d'ullastre, barreres de fusta i portells) ha estat adquirit pel Parc i posat a disposició de les brigades contractades.

Seguidament es citen les tasques realitzades per part de la brigada de la Fundació des Garrover:

- Eliminació d'uns 1.500 metres de tancament en mal estat i substitució per un tancament nou.

- Adequació i reforma d'uns 200 m de paret seca.
- Instal·lació de 3 barreres de fusta i 5 portells.

Les tasques dutes a terme per la brigada de l'associació de l'Estel de Llevant, han estat les següents:

- Esmotxar i podar les oliveres i garrovers de l'Olivar vell.
- Eliminar part de la vegetació de garriga que havia colonitzat part dels sementers.
- Desbrossar la vegetació dels marges i parets seques de l'Hort d'Albarca.
- Col·laborar en l'eliminació de les restes de poda.

Cal esmentar que una part dels jornals per recuperar l'Olivar Vell d'Albarca es duran a terme el gener de 2012.

- 1 Treballs de poda d'oliveres a Albarca
- 2 Neteja i retirada de vegetació
- 3 Recuperació de marges de paret seca

3.1.10. PROJECTE DE CONDICIONAMENT DEL TORRENT DES MATZOC

El projecte s'ha finançat en virtut del conveni entre Espais de Natura Balear i l'Obra Social de La Caixa.

afectada per l'erosió i que havia quedat obstaculitzada en alguns trams per vegetació molt espessa. Aquesta actuació, ambientalment molt necessària, evitarà que en èpoques de pluges es produeixin desbordaments i pèrdua de

Gràcies a aquest projecte s'ha recuperat la llera del torrent des Matzoc, molt

sòl en els terrenys agrícoles contigus. També s'han retirat els elements pedregosos en els punts en què el torrent havia quedat reblit d'aquests materials.

A part de la retirada de la vegetació que obstaculitzava el pas de l'aigua, s'han duit

a terme accions de revegetació de les zones més afectades per la pèrdua de sòl (especialment les voreres del torrent), s'han repoblat amb pins i alzines les zones forestals properes i s'han sembrat un centenar de garrovers i figueres en les terres de cultiu annexes.

Per un altre costat, també s'han condicionat alguns dels trams que es trobaven en pitjor estat dels camins dels

Horts Vells i de s'Arenalet, els dos que porten els visitants fins a la zona del torrent des Matzoc, i s'han recuperat alguns elements etnològics propers a la zona, com marjades de paret seca i un abeurador.

El projecte ha estat executat per una brigada de la Fundació Deixalles formada per persones en risc d'exclusió social.

- 1 Retirada de vegetació i poda de figueres als Horts Vells
- 2 Neteja del torrent des Matzoc al seu pas pels Horts Vells
- 3 Reforestació dels marges del torrent i reconstrucció dels murs de paret seca

3.2 Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic

Aquesta àrea de gestió engloba totes aquelles actuacions encaminades a promoure l'aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que potencialment es poden obtenir de l'espai natural protegit a la comarca del Llevant.

3.2.1. PROGRAMA DE PROMOCIÓ DE L'AGRICULTURA I RAMADERIA ECOLÒGICA

Arran de la dissolució del Consorci Aubarca-es Verger el mes de maig de 2011, el Parc natural ha continuat amb l'explotació agrícola i ramadera de les finques públiques seguint els criteris propis de la producció ecològica.

Les tres finques que conformen el Parc natural tenen les característiques típiques de les finques de muntanya de les Serres de Llevant, on l'orografia, la baixa qualitat dels sòls i la climatologia condicionen l'explotació agrícola i afavoreixen l'ús extensiu ramader del territori.

El ramat oví està format per 191 ovelles (183 femelles i 8 mascles), repartides al 50% entre Albarca/es Verger i s'Alqueria Vella.

La producció de mèns de 2011 ha estat de

223 exemplars.

Les dues persones encarregades de les finques (pagesos), han duit a terme, entre d'altres, les següents tasques agrícoles i ramaderes:

- a) Control del ramat i tasques de manteniment dels animals: alimentació, moviment d'animals, toses, vacunació, retirada de mèns, etc.
- b) Llaurar i sembrar farratges per a pastures.
- c) Manteniment dels tancaments de les finques públiques, tant els interiors com els limítrofs amb finques veïnes.
- d) Poda d'arbres (ametllers, garrovers, figueres i oliveres), recollida de llenya per als refugis, recollida de fruits, etc.

1 Ramat d'ovelles del Parc dins un tancat a s'Alqueria Vella

2 Ovelles pasturant en les immediacions d'Albarca

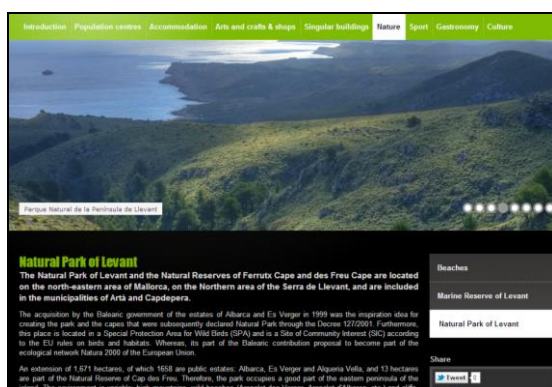
3.2.2. PROGRAMA DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE D'ARTÀ

L'objectiu principal del programa és el de col·laborar amb l'Ajuntament d'Artà en l'aplicació del *Pla de competitivitat turística* i en aquelles activitats organitzades pel Parc que siguin de major interès per al municipi i la seva gent.

Al llarg de l'any hi ha hagut diverses reunions entre el Parc i l'Ajuntament per planificar actuacions conjuntes, com la II Marató de fotografia del Parc, que va tenir lloc els dies 1 i 2 d'octubre, la qual va possibilitar l'organització d'una exposició a la sala d'exposicions municipal de Na Batlessa, on també se celebrà el lliurament dels premis.

Així mateix, el Parc natural ha facilitat dades i fotografies per al web turístic municipal (<http://www.artamallorca.travel>), que inclou el Parc natural i els seus refugis entre els recursos turístics amb què compta el municipi.

Des de 2007 tots els anys s'ha organitzat algun curs o jornades tècniques dirigits als professionals del sector turístic. L'objectiu és potenciar el turisme de natura a la península de Llevant, on el Parc natural s'hauria de convertir en la principal referència. En aquesta línia, l'Agenda d'activitats de tardor – hivern 2011-2012 va incloure II Jornades de Senderisme a les Muntanyes d'Artà, que es portarien a terme el mes de febrer de 2012.

1 Web turístic de l'Ajuntament d'Artà 2 Exposició fotogràfica a Na Batlessa

3.2.3. PROJECTE DE RECOL·LECCIÓ DE FRUITS AMB BRIGADES EN RISC D'EXCLUSIÓ

A l'estiu de 2011 va tenir lloc una reunió entre el Parc i representants de l'associació sense ànim de lucre "Dignitat i Feina" amb l'objectiu que aquesta entitat pogués recol·lectar els excedents de les ametlles o

olives que no es recullen al Parc, però el problema del transport i el poc temps que hi havia per a planificar les tasques va fer que desistissin. Això no obstant, de cara a 2012 es tornarà plantejar aquesta qüestió.

3.3 Àrea d'ús públic i educació ambiental

Aquesta àrea de gestió agrupa totes aquelles actuacions encaminades a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació dels valors del Parc natural.

3.3.1. PROGRAMA D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL PÚBLIC

Entre els principals objectius d'aquest programa s'hi troben donar a conèixer les possibilitats d'ús públic del Parc natural, així com informar sobre els valors naturals i culturals i la normativa que cal complir.

L'oficina que té Espais de Natura Balear al centre d'Artà (carrer de l'Estel, núm. 2) s'ha obert tots els dies laborals entre les 8 h i les 15 h. S'hi han comptabilitzat un total de 894 persones ateses, la qual cosa representa un increment del 6% respecte de 2010 i del 41% respecte del total de persones ateses l'any 2009 pel personal de l'oficina. Els serveis que se'ls ha donat es detallen en la taula següent:

MOTIU I/O SERVEI OFERT	Número persones
Tramitació de llicències de caça i permisos per a caçar amb filats	213
Tramitació de llicències de pesca	301
Informacions sobre el Parc natural: rutes, normes, activitats...	152
Informació i registre de sol·licituds relatives a la Reserva marina de Llevant	63
Registre oficial de la CAIB: entrada	58
Col·laboracions amb altres organismes i entitats	52
Consultes sobre activitats educatives i voluntariat	29
Informació sobre actuacions a propietats privades (cremes controlades, processonària, neteja torrents, etc.)	26

Per tal d'arribar a una major quantitat de gent i mantenir-la informada, s'ha estat actualitzant de forma periòdica el blog que crearem a Internet des del Parc natural (<http://www.parcnaturaldellevant.blogspot.com>), on es pot trobar informació general del Parc, els itineraris, les activitats d'agenda,

l'oferta educativa escolar, activitats de voluntariat, el sistema de reserva dels refugis, etc.

El Parc natural disposa d'un servei d'informació a les cases de s'Alqueria Vella de Baix, ubicades a l'entrada principal, al costat de l'aparcament. L'horari d'atenció és entre les 9 i les 14 h, sempre que les condicions meteorològiques i de disponibilitat de personal ho permeten.

El nombre de visitants atesos el 2011 ha estat de 7.207, xifra que representa una disminució del 1% respecte del 2010 (7.313 persones). D'aquests un 53,9% del total de les persones ateses eren residents a les Illes Balears, mentre que el 46,1% eren turistes.

La metodologia de recollida de dades que realitza diàriament el personal del Parc consisteix en emplenar uns fulls on s'anoten dades com la nacionalitat, l'hora d'entrada a l'espai, la tipologia dels grups, etc. Amb les dades es fan resums setmanals i mensuals que permeten analitzar l'ús que la població fa del Parc com a lloc d'oci i esbarjo.

Per complementar les dades recollides, cal dir que des de 2005 el Parc disposa de dos comptadors sísmics automàtics ubicats als portells del camí dels Presos i del d'es Verger i Albarca, que són els principals accessos des de la carretera de l'ermita de Betlem. Els aparells tenen uns dispositius que detecten i comptabilitzen les persones cada cop que els trepitgen. Pel que fa a

2011, l'estimació total de persones que han estat comptabilitzades en aquests dos accessos és de 18.244, un 5,6% més que l'any 2010.

És important destacar que amb els sistemes i mecanismes descrits no es poden comptabilitzar tots els visitants del Parc, degut a que bona part dels usuaris entren a l'espai natural protegit per altres camins (el dels Carabiners, per la costa des de Cala Mitjana, i el de l'ermita de Betlem, seguint la GR222), on seria molt complicat poder-ne realitzar el recompte.

Com cada any, hem de comptar entre els visitants del Parc a tots els usuaris dels 3 refugis i zona d'acampada, que conformen un important percentatge del total d'usuaris de l'espai natural, ja que de cada cop més les muntanyes d'Artà s'estan convertint en un dels principals destins de la població per a la pràctica de l'excursionisme. Un total de 4.069

persones pernoctaren en aquests equipaments entre l'1 de febrer i el 23 de desembre de 2011 (1.979 a s'Arenalet, 569 a la casa dels Oguers, 390 al refugi de s'Alzina i 1.131 a la zona d'acampada). Aquestes dades són sensiblement inferiors a les de l'any 2010 (178 persones menys). Així i tot, es manté la xifra per sobre dels 4.000 usuaris anuals i per sobre de les dades d'afluència dels anys anteriors a 2009.

Es podria dir que s'ha estabilitzat la demanda dels refugis per dos motius: un, la crisi econòmica (es mantenen els mateixos preus des de 2009), i dos, l'estacionalitat estival (l'ocupació es concentra entre els mesos de juny i setembre, ja que es tracta de refugis de muntanya propers a platges, sense les comoditats d'altres allotjaments més adaptats a les temperatures de l'hivern, amb mals accessos i molt exposats al fred i al mal temps).

- 1 Centre d'informació de s'Alqueria Vella de Baix (obert diàriament de 9.15h a 13.30h)
- 2 Refugi de la casa de s'Alzina (Albarca)
- 3 Usuaris fent esport al camí dels Presos

3.3.2. PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ

L'objectiu principal d'aquest programa és garantir que hi hagi la informació mínima orientativa perquè la gent pugui arribar al Parc i s'hi pugui moure per l'interior sense risc de perdre's. Igualment s'instal·len senyals informatives de diversa naturalesa associades als diferents equipaments del

Parc natural i als usos permesos i restringits.

Durant l'any 2010 ja es varen instal·lar senyals direccionals relatives al Parc natural dins el nucli d'Artà. Al llarg de 2011 s'han realitzat els tràmits administratius necessaris per poder instal·lar les senyals

direccionals en els accessos en les carreteres d'accés des de Manacor - Palma, Capdepera i Santa Margalida – Port d'Alcúdia. El mes de febrer de 2012 aquestes senyals han quedat instal·lades.

També s'han revisat les necessitats de senyalització de dos nous itineraris,

pendents d'instal·lar el 2012, i s'ha efectuat la substitució de senyals delimitatives del refugi de fauna, que es troben en tot el perímetre de les finques públiques per indicar que no s'hi pot caçar.

3.3.3. PROGRAMA D'INTERPRETACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer a la població (escolar i adulta) el Parc natural, els seus valors patrimonials i fomentar els usos i actituds respectuosos amb el medi ambient.

L'educació ambiental formal, dirigida a les escoles, pretén que a més d'adoptar actituds respectuoses i assimilar coneixements sobre el medi natural, els alumnes coneguin el Parc natural de Llevant i l'apreciïn com a patrimoni propi, per la qual cosa el Parc fa un esforç per arribar sobretot a la població escolar de la comarca de Llevant.

Els centres docents artanencs han rebut per tercer any consecutiu l'oferta didàctica "El nostre Parc", que complementa les visites al Parc amb tallers i activitats realitzades a les escoles. Per altra banda, tots els centres docents de la comarca de Llevant (Artà, Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç des Cardassar i Manacor) han optat a la possibilitat d'obtenir el transport en microbús des dels centres fins al Parc natural cofinançat per Espais de Natura Balear, donat que els trasllats no es poden fer amb autocars convencionals, sinó que s'han de fer amb minibusos i això implica una despesa major del que els suposa anar

a altres indrets amb millors accessos.

El nombre de centres escolars que han gaudit d'aquest servei de transport finançat pel Parc el 2011 ha estat de 12, i s'ha facilitant la visita a un total de 30 grups d'alumnes procedents dels municipis d'Artà (9 visites procedents dels 4 col·legis), Capdepera (una visita del col·legi de Cala Rajada), Son Servera (10 visites de l'IES i dues escoles de Son Servera i Cala Millor), Manacor (9 visites procedents de dos instituts i un col·legi) i Inca (una visita d'un col·legi).

Els itineraris guiats que es fan amb grups escolars són principalment tres:

- Excursió de s'Alqueria Vella al puig des Porrassar, "Si parlàs en Porrassar!".
- Itinerari circular que uneix les cases de s'Alqueria Vella, el Campament dels Soldats i les cases des Verger, "Entre dues valls".
- Visita pels voltants de s'Alqueria Vella (cases, tafona i rodalies), "Pedra sobre pedra".

Les activitats d'educació ambiental escolar organitzades pel Parc natural el 2011 es poden resumir en el quadre següent:

Activitat	Nombre d'activitats	Nombre d'alumnes
Itinerari guiat	17	679
Activitat a l'escola (Programa El nostre Parc)	16	285
Activitat al Parc (Programa El nostre Parc)	14	365
TOTAL ACTIVITATS ESCOLARS	47	1.329

Aquestes xifres (47 grups escolars i 1.329 alumnes) són sensiblement inferiors a les de 2010 (55 grups escolars i 1.477 alumnes), degut principalment a què bona part de l'any el Parc ha disposat d'una sola educadora ambiental i temporalment ha estat sense cap (els darrers anys el Parc havia comptat amb dues educadores). Això no obstant, el programa “El nostre Parc”, destinat als centres escolars d'Artà i en el qual es complementen els tallers a les aules amb visites al Parc, ha continuat funcionat amb molt bons resultats.

Pel que fa a les visites guiades dirigides al públic general, s'han organitzat 12 visites, la majoria en dissabte dematí, les quals han comptat amb 205 assistents.

Aquestes xifres representen un considerable augment respecte de les registrades l'any 2010 (5 visites i 77 assistents) i han estat possibles gràcies a què l'Obra Social La Caixa ha finançat un cicle de visites guiades durant els mesos d'abril, maig i juny (projecte “Potenciació de l'educació i la interpretació ambiental al Parc natural de la península de Llevant”).

1 Grup d'escolars fent una activitat educativa al Parc

2 Taller educatiu al col·legi Sant Bonaventura (programa “El nostre Parc”)

3 Visita guiada dirigida al públic adult (projecte d'interpretació ambiental finançat per La Caixa)

3.3.4. PROGRAMA DE PUBLICACIONS I MATERIALS DIVULGATIUS

L'objectiu principal d'aquest programa és editar material sobre el Parc natural per tal de facilitar la difusió de temes d'interès i contribuir a conscienciar la població sobre la importància de la conservació.

Al llarg de l'any es revisaren els textos dels itineraris ja publicats anteriorment i es redactaren els corresponents als itineraris nous (el del Campament a es Verger, el de l'ascens al Puig Figuer i el de

la volta als Establlits). A finals d'any es varen maquetar els deu fulletons d'itineraris autoguiats, que han estat editats i presentats a principis de 2012.

Per un altre costat, cal afegir que s'han senyalitzat les audioguies dels itineraris del Parc, i que d'aquesta manera aquest projecte finançat per l'Obra Social La Caixa queda del tot finalitzat (apartat 3.3.7. de la memòria).

3.3.5. PROJECTE DE CONSERVACIÓ DEL CAMPAMENT DELS SOLDATS

La Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, a través de l'IBANAT, va realitzar durant el primer trimestre de 2011 el tancament perimetral del Campament dels Soldats per tal de preservar el seu valor patrimonial i històric. Amb això s'evitarà el pastoreig del ramat entre les runes, evitant així la seva degradació. S'hi instal·laren barreres en tres diferents localitzacions perquè els excursionistes puguin continuar accedint al recinte des del camí dels Presos, des del pinar del puig des Corb i des de l'itinerari que l'uneix amb les cases des Verger.

Per una altra banda, durant el mes de gener de 2012, es va retirar de dins el Campament dels Soldats el dipòsit d'aigua contra incendis, el qual va ser ubicat en un altre lloc pròxim en el camí dels Presos. El Campament dels Soldats està situat en el coll entre el Puig des Corb i el puig des Porrassar, just a la partió entre s'Alqueria Vella i es Verger. Aquesta infraestructura militar va ser emprada durant els primers anys de la dictadura franquista (1941-1943)

com a camp de presoners republicans, els quals, obligats a treballs forçats, participaren en la construcció de la carretera de Son Morell a la Talaia Moreia (camí dels Presos).

Aquestes actuacions de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori suposen una primera passa per permetre en un futur proper l'adequació, consolidació i dignificació del jaciment, ja que es tracta d'una peça pràcticament única en tot l'Estat espanyol.

Retirada del dipòsit d'aigua antiincendis de dins el Campament dels Soldats

3.3.6. PROJECTE DE CREACIÓ DELS NOUS ITINERARIS DE SA TALAIA FREDA I D'ES PORRASSAR

Durant els mesos de desembre de 2011 i gener i febrer de 2012 s'han condicionat dos nous itineraris en el Parc natural de la península de Llevant. Concretament es tracta de la pujada fins al cim d'es Porrassar i de la pujada fins a la Talaia Freda, el punt més alt del Parc i de tota la serra de Llevant, amb 565 metres.

D'aquesta manera s'amplia de forma significativa l'oferta d'itineraris als excursionistes, que passa a ser de tretze. Al llarg dels últims tres anys s'han recuperat

fins a sis antics senders del Parc, que han estat habilitats com a itineraris: el que va des del Campament dels Soldats fins a es Verger i el del Niu des Pilot, al 2009; el dels Establlits de s'Alqueria Vella i el del Puig Figuer, al 2010; i els d'es Porrassar i la Talaia Freda, al 2011.

Actualment, els tretze itineraris del Parc es troben completament senyalitzats, cosa que facilita les excursions i fa que els visitants els puguin realitzar per compte propi.

Aquesta actuació formava part del projecte “Brigada de manteniment agroforestal al Parc natural de Llevant”, amb un pressupost total de 39.600 euros finançats íntegrament per l’Obra Social La Caixa, i ha estat desenvolupada per dues brigades del Centre Especial d’Ocupació s’Estel de Llevant formades per vuit persones amb

risc d’exclusió social. Aquestes brigades, a més a més, han duit a terme altres tasques pròpies de l’espai natural, com la recuperació d’ambients agraris, el manteniment de repoblacions forestals o la restauració de marges de paret seca.

3.3.7. PROJECTE DE SENYALITZACIÓ DE LES AUDIOGUIES DELS ITINERARIS

Amb l’objectiu de donar a conèixer i difondre els valors patrimonials de l’espai natural protegit, durant els anys 2010 i 2011 s’han enregistrat i senyalitzat les audioguies de deu dels itineraris del Parc.

Es tracta de gravacions en format d’àudio amb els textos explicatius de cada itinerari, en català, castellà, anglès i alemany. Aquestes gravacions poden ser descarregades pels usuaris del Parc a la pàgina web d’Espais de Natura Balear abans de visitar-lo i, un cop arribats a l’espai, aquesta informació els permetrà realitzar els itineraris amb reproductors d’mp3, mòbils o altres dispositius electrònics.

Cada itinerari té diverses aturades oportunament senyalitzades sobre el terreny i que coincideixen amb els distints textos explicatius de cada gravació.

Aquestes tasques formaven part dels projectes “Enregistrament i locució de les audioguies dels itineraris del Parc”, de 2010, i “Senyalització de les audioguies dels itineraris del Parc”, de 2011, amb uns pressuposts de 6.949 i 16.761 euros, respectivament, que han estat finançats íntegrament per l’Obra Social La Caixa. Així mateix, en aquests projectes hi han participat la Fundació Es Garrover i PREDIF, entitats que treballen amb persones amb risc d’exclusió social.

- 1 Neteja i condicionament del nou itinerari de pujada a sa Talaia Freda
- 2 Senyalització d’un dels nous itineraris del Parc
- 3 Fita indicativa d’una aturada corresponent a l’audioguia de l’itinerari núm. 3

3.4 Àrea d'investigació i seguiment

Aquesta àrea inclou les tasques que es duen a terme per a la investigació i el seguiment de l'estat del biòtop del Parc natural.

3.4.1. PROGRAMA DE SEGUIMENT D'HÀBITATS I ESPÈCIES

Entre els objectius d'aquest programa hi destaquen el control de l'estat dels hàbitats i espècies per detectar si es produeixen canvis o tendències que puguem relacionar amb les mesures de gestió aplicades.

Com cada any, les sortides de camp del personal tècnic del Parc han permès fer un seguiment constant de diversos paràmetres de qualitat ambiental i de l'estat de les poblacions més significatives d'aquest espai protegit.

Atenent als cicles biològics de les diferents espècies que habiten el Parc, s'han anat recopilant diferents dades, entre les que destaquen:

- L'estat dels nius per a insectívors i l'èxit d'ocupació d'aquests.
- L'estat d'ocupació dels nius per a oronelles.
- Les observacions de tortuga mediterrània al medi, el marcatge

d'exemplars alliberats i la comprovació de les marques dels individus capturats (enguany s'han alliberat un centenar d'exemplars procedents del COFIB).

- L'estat de conservació del niu de la moixeta voltonera i la comprovació efectiva de l'activitat d'aquesta espècie entorn del niu.
- Les observacions d'indícis d'activitat alimentària i reproductora de l'àguila peixatera.
- Les observacions i control del descastament de la cabra orada.
- Sortides en embarcació per al seguiment de l'ornitofauna marina (corb marí, falcó marí, àguila peixatera...)
- Comprovació de les postes d'ous de calàpet i translocació de postes a basses amb aigua permanent.
- Actuacions de marcatge dels polls de milana i seguiment dels exemplars adults.

3.4.2. PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ AL PARC

Entre els objectius d'aquest Programa s'hi troben la potenciació de noves vies d'investigació dins el Parc, l'obtenció de nova informació científica que pugui ser útil per a la gestió de l'espai o reforçar els vincles de col·laboració amb els centres d'investigació.

Durant els mesos de febrer, juliol i desembre de 2011, responsables de

l'Associació d'Amics del Campament dels Soldats juntament amb voluntaris varen dur a terme diferents actuacions incloses dins un projecte de recerca històrica (estudis de la topografia, excavació i de neteja del Campament).

Dins el marc d'un projecte d'investigació de la Universitat de Barcelona, durant els mesos de primavera de 2011 la

investigadora Guadalupe Suárez Garcés va recollir mostres de cabots de calàpet en distintes localitats de cria del Parc.

Per una altra banda, la investigadora Antònia Romero Munar, responsable del projecte d'investigació "*Conservación de los servicios ecosistémicos del suelo en los parques naturales de la isla de Mallorca*" del Departament d'Ecologia de la UIB, va recollir diferents mostres de sòl dins el Parc al llarg de l'any.

Entre el 3 i el 15 de juliol el GOB va realitzar una campanya d'anellament (EEC) a la zona d'Albarca amb l'objectiu de complementar les dades sobre les poblacions de passeriformes del Parc natural.

Dia 28 de maig es realitzà una visita botànica de caràcter científic a la zona de la Talaia Moreia per part de la Societat d'Història Natural de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears, que comptà amb una vintena d'especialistes.

Dia 8 de juny va tenir lloc una visita acadèmica al Bosc TUI per part de 21 alumnes i 3 professors de la Universitat "Hochschule für Forstwirtschaft Rottenburg" (Alemanya), especialitzada en gestió forestal.

Entre els mesos d'abril i desembre, el Parc rebé quatre alumnes de cicles formatius que hi feren el seu període de pràctiques obligatori. Ignacio García Pérez i Mercè Cabré Pons, de l'IES Felanitx (estudis de

Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics), Sonia Calvo Álvarez de l'IES Joan Taix, de Sa Pobla (estudis de Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics) i Xavier Galmés Estarellas de l'IES Josep Sureda i Blanes, de Palma (estudis de Treballs forestals i de conservació del medi natural).

Maria Gornals Vaquer, estudiant de la Universitat de les Illes Balears, va assistir també a algunes activitats educatives amb l'equip d'educació del Parc el mes d'abril, per a la realització d'un projecte corresponent a les pràctiques dels seus estudis de pedagogia.

Durant el mes de setembre un grup d'estudiants i professors de biologia de la UIB realitzaren les pràctiques del màster en *Biologia de les plantes en condicions mediterrànies* al Parc natural.

Altres activitats d'investigació realitzades al Parc foren la recollida de mostres d'aigua, fauna i flora associades als hàbitats d'aigua dolça per part de Júlia Rodríguez Fortuño (Universitat Politècnica de València), la recol·lecció de mostres d'oliveres per part d'Aina Maria Socies Fiol, participant del projecte OLIVAR del grup Leader de Mallorca, o el mostreig d'oliveres i ullastres per detectar la presència del paràsit *Psytalia concolor* per part de Miguel Ángel Miranda del Departament de Zoologia de la UIB.

Activitats d'investigació: Recollida de mostres d'aigua (1), visita universitària al Bosc TUI (2) i excavació arqueològica (3)

3.5 Àrea de participació

L'àrea de participació inclou totes les actuacions dirigides a difondre el Parc entre la població, així com fomentar la seva integració dins la societat, especialment la local.

3.5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ

L'objectiu d'aquest programa és el de donar a conèixer el Parc a la societat, els seus valors i la necessitat de conservar-los, així com les tasques de gestió que s'hi desenvolupen i les seves possibilitats d'ús per part de la població.

Al llarg de 2011 s'han publicat diverses notícies o articles relacionats amb el Parc a la revista local Bellpuig (Artà) i a la revista digital Cap Vermell (Capdepera). A més a més, de moltes activitats o notícies destacades (II marató fotogràfica, desè aniversari del Parc, cria de la moixeta voltanera i de la milana, presentació dels projectes promoguts per l'Obra Social la Caixa, etc) se n'ha fet el pertinent comunicat de premsa per part de la Conselleria, el qual sovint ha estat recollit als diaris.

Al llarg de 2011 s'han publicat en premsa almenys 196 notícies, comunicats i articles diversos que d'una manera o altra parlaven del Parc natural de la península de Llevant (veure el recull de premsa annex).

Durant el mes de juliol un equip de televisió va fer un reportatge sobre el Parc i els seus refugis, que fou emès per *la Sexta*.

Per altra banda, el Centre d'Informació Turística de Cala Rajada (Capdepera) ha inclòs enguany una visita al Parc natural en l'oferta de rutes guiades que ofereix als turistes d'aquest important nucli turístic. A l'arribada a s'Alqueria Vella el personal de l'espai natural fa una explicació sobre el parc natural i els seus valors. Aquesta comunicació oral compta normalment amb el servei de traducció ofert pel guia que acompanya el grup. Aquestes visites s'han realitzat mensualment durant el primer semestre de l'any.

Enregistrament d'un reportatge per part de *la Sexta* TV

3.5.2. PROGRAMA COMARCA

Les agendes d'activitats participatives de tardor/hivern 2010-11, primavera/estiu 2012 i tardor/hivern 2011-12 han comprès activitats destinades al públic general, al públic infantil i també a sectors específics de la població.

El Parc ha duit a terme al llarg de l'any 20 activitats d'agenda que han comptat amb la participació de 805 persones, xifres que representen uns increments del 25% quant a nombre d'activitats i del 33% quant al nombre de participants, respecte de l'any 2010 (15 activitats i 650 participants). Les activitats organitzades han estat les següents:

- “Un jardí bestial” (22 de gener). Activitat de condicionament d'un jardí i sembra de plantes autòctones a l'àrea recreativa de s'Alqueria Vella. L'activitat fou suspesa per les males condicions meteorològiques.
- “El patrimoni arquitectònic d'Albarca” Itinerari guiat entre les cases de s'Alqueria Vella i les d'Albarca per donar a conèixer el patrimoni etnològic d'aquesta finca (cases, tafona, casetes de roter, forns de calç, safareig i canalitzacions). La visita va comptar amb tanta demanda el dia previst (5 de març) que es va organitzar una segona visita (19 de març). Hi assisteixen un total de 40 persones (28 i 12 respectivament).
- “Els primers pobladors del Parc natural” (26 de març). Itinerari arqueològic guiat pels arqueòlegs que dirigiren el projecte de restauració del jaciment del puig Figuer. Hi assistiren 22 persones.
- “Gloses i plantes medicinals del Parc” (9 d'abril). Visita al Parc guiada pel metge homeòpata Carles Amengual per reconèixer i les principals plantes del Parc i les seves propietats medicinals.

Hi assistiren 31 persones.

- “Jornada de la tortuga mediterrània”. Taller de marcatge i alliberament de tortugues de terra a s'Alqueria Vella. L'activitat va comptar amb gran demanda el dia previst (7 de maig) i es va organitzar una segona actuació (4 de juny). Hi assisteixen un total de 68 persones (38 i 30 respectivament).

Activitat de marcatge i amollada de tortugues

- “Del garballó a la senalla: taller de fer llatra” (28 de maig). Activitat conduïda pel mestre artesà Guillem Casselles, sobre el procés de recollida de palmes, tractament de les fulles i elaboració de productes de cistelleria (llatra). Hi assistiren 25 persones.
- “Vine a conèixer les ratapinyades” (25 de juny). Xerrada informativa i pràctica nocturna de captura i reconeixement de diferents espècies de ratapinyades al Parc. A càrrec del biòleg David García. Hi assistiren 30 persones.
- “El Parc natural des de la mar” (de 14 a 17 de juliol). Es feren dues sortides diàries a bord de la barca de bou *La Balear*, per donar a conèixer el Parc des d'una perspectiva diferent, la marina. Cal fer menció de la total col·laboració que ens oferí el departament de medi ambient del Consell de Mallorca, que posà a la nostra disposició la barca i el seu equip de navegació i educació. Hi

assistiren un total de 38 persones repartides en 5 sortides (el mal temps a la mar va provocar que s'anul·lessin 3 visites).

- “Mirant un cel ple d’estels” (5 d’agost). Taller nocturn per donar a conèixer els diferents astres visibles amb telescopi des de s’Alqueria Vella. A càrrec del Club astronòmic Newton. Hi assistiren 45 persones.
- “Anem al figueral de Son Mut Nou!” (20 d’agost). Visita a la finca agrícola experimental de Son Mut Nou, a Lluçmajor, amb més de 200 varietats de figueres. L’activitat fou dirigida pel seu propietari, Monserrat Pons, expert en el cultiu d’aquesta espècie. Hi assistiren 48 persones.
- “Taller de macrofotografia” (1 d’octubre). El fotògraf professional Sebastià Torrens impartí a les cases de s’Alqueria Vella de Baix un taller dirigit a persones amb coneixements bàsics de fotografia, que després participaren en la II marató fotogràfica del Parc. Hi assistiren 29 persones.
- “II Marató fotogràfica de 24h” (1 i 2 d’octubre). Durant 24 hores 78 persones pogueren fer fotografies al Parc natural, que foren lliurades al personal del Parc un cop finalitzat aquest termini i competiren en 6 categories diferents: macrofotografia, paisatge, l’home i el Parc, nocturnes, infantil/juvenil i col·lecció fotogràfica. Els guanyadors d’aquesta edició foren:
 - Pere Lliteras Fons (millor col·lecció de fotografies)
 - Iker Larburu Maldonado (1er premi de Paisatge i 1er premi de Nocturnes)
 - José Luis Barrera Navarro (1er premi de L’home i el Parc)
 - Néstor Carda Aroca (1er premi de Macro i accèssit de Nocturnes)
 - Xavi Aramburu-Zabala Riera (1er premi d’Infantil/juvenil)
 - Gabriel Rubert Rado (accèssit de Paisatge)
 - Gregorio Álvarez García (accèssit de

L’home i el Parc)

- Pascual Bosch Rosselló (accèssit de Macro).

- “Exposició de fotografies” (5, 6, 12 i 13 de novembre). Dia 5 s’inaugurà a la sala d’exposicions de Na Batlessa (ajuntament d’Artà) una exposició de les fotografies premiades més una mostra amb almenys una imatge feta per cada un dels participants. Durant dos caps de setmana s’obrí l’exposició de 16h a 19h. Hi participaren 80 persones.

Premi de macro de la II Marató (Néstor Carda)

- “Molts anys! 10è aniversari del Parc natural” (6 de novembre). Tallers, jocs i activitats infantils duts a terme en diumenge dematí al poliesportiu d’Artà per a celebrar el 10e aniversari de la declaració del Parc natural (9/11/2001). Hi participaren aproximadament 170 infants.
- “El Parc està de festa. Vine a celebrar-ho!” (12 de novembre). També amb motiu del desè aniversari, organitzàrem 4 itineraris guiats per diferents rutes del parc natural, adreçades al públic general, el dissabte 12 de novembre. Hi assistiren 75 persones.
- “Quin ocell viu aquí?” (3 de desembre). Activitat que consistí en una xerrada i una mostra de diferents tipus d’elements per a millorar l’hàbitat dels

ocells (menjadores, nius artificials i altres). Hi assistiren 10 persones.

- “De l’olivera al plat” (17 de desembre). Taller desenvolupat a la caseta des Senyor de s’Alqueria Vella per a trencar i preparar olives. Hi assistiren 16 persones.

Podem apreciar l’evolució d’aquests últims tres anys pel que fa a nombre d’activitats organitzades i quantitat de gent a què arriben:

Any	Activitats d’agenda	Nombre de participants
2009	11	457
2010	15	650
2011	18	805

Una dada que podem remarcar de les agendes d’activitats és que, tot i que inicialment s’organitzen per donar a conèixer i apropar les actuacions del Parc natural a la població de la comarca de Llevant, des de que la seva difusió es fa a

través d’Internet (el web institucional, el blog del Parc i el correu electrònic), els participants en aquestes no són majoritàriament d’aquesta zona, sinó que procedeixen de tota l’Illa. Malgrat tot, es segueix fent un esforç per donar a conèixer les agendes als cinc municipis més propers, amb cartells i a través dels respectius serveis municipals d’informació, cultura i medi ambient.

Al quadre següent podem veure la distribució percentual dels participants segons la seva procedència geogràfica:

Procedència geogràfica	Percentatge d’assistents
Comarca de Llevant (Artà, Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç des Cardassar i Manacor)	34%
Palma	27%
Reste de l’Illa	36%
Altres / Sense dades	3%

- 1 Jornades sobre Senderisme a les Muntanyes d’Artà
- 2 Segona edició de la Marató fotogràfica del Parc natural
- 3 Jornada de coneixement de les ratapinyades a Albarca

3.5.3 PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

Enguany, igual que al 2010, s’han realitzat al Parc nou jornades de treball amb voluntaris, que han donat la possibilitat de participar en la gestió ambiental d’aquest espai a un total de 178 persones alienes al nostre equip de treball. Les actuacions desenvolupades han estat les que aquí es detallen:

- La neteja de les platges (s’Arenale i sa Font Celada) per part d’un grup de 28 alumnes de batxillerat de l’IES Capdepera (dia 18 d’abril).
- Suport a l’excavació arqueològica organitzada per l’Associació d’Amics del Campament dels Soldats per part d’un grup de 15 joves membres de l’Associació s’Alzina (dia 9 de juliol).

- Tasques de manteniment d'una repoblació de garrovers a la zona dels Horts Vells d'Albarca i la neteja dels voltants del safareig dels Oguers per part de 37 voluntaris organitzats per l'associació *Racó de ses Idees* (dia 23 de juliol).
- Tasques de manteniment d'una repoblació agrícola als Horts Vells d'Albarca i una repoblació forestal a s'Arenalet des Verger per part d'un grup d'11 estudiants d'un curs de medi ambient impartit per l'Institut municipal de formació, ocupació i foment de Palma (IMFOF) (dies 4 i 5 d'agost).
- Tasques de manteniment d'una repoblació agrícola a la zona dels Horts Vells d'Albarca per part d'un grup de 7 persones de l'Associació *s'Alzina* (dies 26 i 27 de novembre).
- Tasques de manteniment d'una repoblació agrícola a la zona de Can Ros (Alqueria Vella) per part d'un grup de 9 voluntaris procedents de la *Fundació Natura Parc* (dia 10 de desembre).
- Repoblació d'arbres a la zona de Can Kurt (Alqueria Vella) per part d'un grup de 20 alumnes de l'IES Manacor (dia 13 de desembre).
- Repoblació d'arbres a la zona de Can Ros (s'Alqueria Vella) per part d'un

grup de 40 alumnes de l'IES Manacor (dia 15 de desembre).

Per un altre costat, el Parc natural de la Península de Llevant, coincidint amb l'any Europeu del Voluntariat, ha redactat un Pla de voluntariat ambiental que s'aplicarà a partir de 2012. Aquest Pla recull en un sol document, entre d'altres aspectes, els objectius, les possibles activitats a desenvolupar i la forma de participació de les entitats o organitzacions dedicades al voluntariat ambiental.

Contempla quatre àmbits d'actuació principals, dins dels quals s'han d'inscriure les activitats que duren a terme els voluntaris: conservació de la flora i fauna i restauració dels ecosistemes; conservació i restauració del patrimoni cultural i etnològic; activitats d'ús públic i educació ambiental; i manteniment de les infraestructures i els equips.

Els refugis (s'Arenalet, els Oguers i s'Alzina) i la zona d'acampada del Parc podran ser utilitzats pel voluntariat ambiental sempre que sigui possible i amb l'autorització pertinent. Els grups de voluntariat hauran d'abonar només el 25% del preu de l'estada en els refugis en cas d'haver-s'hi d'allotjar per realitzar la col·laboració i disposaran gratuïtament de la zona d'acampada.

- 1 Grup de voluntaris d'es Racó de ses Idees netejant els voltants del safareig dels Oguers
- 2 Grup de voluntaris de l'IES Capdepera a la platja de s'Arenalet
- 3 Grup de voluntaris de l'IMFOF en una repoblació agrícola dels Horts Vells d'Albarca

3.5.4 PROGRAMA DE JUNTES RECTORA I AUTORITAT DE GESTIÓ

El 2011 no s'ha celebrat cap reunió de l'Autoritat de gestió (òrgan de gestió) ni de la Junta rectora (òrgan assessor) del Parc natural de la península de Llevant.

Les últimes reunions celebrades fins a dia d'avui dels dos òrgans del Parc foren les que tengueren lloc el 28 de juliol de 2010,

en les dues reunions es presentaren la memòria d'actuacions de 2009 i el programa anual d'execució de 2010, que foren informats favorablement per la Junta rectora i aprovats per part de l'Autoritat de gestió, sense objeccions ni esmenes.

3.5.5 PROJECTE 10 ANYS DE PARC NATURAL

Dia 9 de novembre de 2011 s'acompliren 10 anys de la declaració del Parc natural de la península de Llevant. Per aquest motiu el Programa anual de 2011 va incloure el Projecte "10 anys de Parc", consistent en tota una sèrie d'actuacions per commemorar aquest aniversari.

Una de les accions va ser la producció de 2.000 camisetes commemoratives del 10è aniversari, destinades als escolars, voluntaris i col·laboradors en les activitats d'agenda. Amb l'objectiu d'enfortir els lligams amb aquestes persones que participen de la gestió del Parc i d'agrair-los-en la seva tasca se'ls ha lliurat al llarg de l'any aquestes camisetes, que també ajudaran a que el Parc natural es doni a conèixer encara més. Cal agrair especialment la col·laboració de Catalina

Artigues Vicario, que ens feu donació de les il·lustracions que decoren aquestes camisetes.

A més a més, es van organitzar durant el mes de novembre tota una sèrie d'activitats lúdiques obertes a tots els públics amb l'objectiu d'integrar la població local en la celebració de l'aniversari:

Dissabte 5 de novembre, a la sala d'exposicions de Na Batlessa, va tenir lloc l'acte de lliurament dels premis de la II Marató fotogràfica, i també s'hi inaugurà una exposició amb les fotografies guanyadores del concurs i una mostra de fotografies de tots participants. L'exposició s'obrí al públic els horabaixes dels dies 5, 6, 12 i 13 de novembre.

1 i 2 Activitats de celebració del Xè Aniversari

3 Logotip del Xè aniversari (dibuix cedit per Cati Artigues)

Diumenge dia 6 de novembre organitzàrem al poliesportiu d'Artà una diada festiva que comptà amb tallers i jocs infantils i amb taules d'informació dels col·lectius i organitzacions vinculats al Parc (Fundació Deixalles, Fundació Es Garrover, GOB, Reserva marina de Llevant, IBANAT, etc).

Finalment, dissabte dia 12 de novembre es varen oferir de manera gratuïta diferents itineraris guiats, que possibilitaren als assistents conèixer de primera mà el patrimoni natural i etnològic del Parc.

3.6 Àrea de manteniment

3.6.1 PROGRAMA DE MANTENIMENT GENERAL DEL PARC

Al llarg de 2011 i incloses dins aquest programa, s'han fet diverses actuacions en els torrents que travessen el Parc, concretament als torrents des Matzoc (Albarca) i des Cocons (Alqueria Vella), que durant els mesos d'estiu foren netejats amb l'ajut d'una pala excavadora per facilitar el pas de l'aigua i així evitar que en èpoques de pluges es produeixin desbordaments i erosió dels terrenys contigus.

Per un altre costat, també s'han efectuat millores en alguns trams del camí de s'Arenalet i del camí d'Albarca, al seu pas per la zona del Niu des Pilot.

Dins aquest programa s'hi ha inclòs el projecte de "Brigada de manteniment agroforestal", finançat per l'Obra Social la Caixa, que a part de condicionar els dos nous itineraris de la Talaia Freda i d'es Porrassar, ha duit a terme altres tasques pròpies de l'espai natural, com la recuperació d'ambients agraris, el manteniment de repoblacions forestals, la poda d'oliveres o la restauració de marges de paret seca.

Per altra banda, la brigada pròpia del Parc ha realitzat nombroses feines de manteniment dels ecosistemes i de les infraestructures d'aquest parc natural.

- 1 Neteja i condicionament d'un tram del torrent des Cocons
- 2 Restauració de marges de paret seca al tancat de sa Talaia Freda
- 3 Instal·lació d'una barrera a la caseta dels Senyors de s'Alqueria Vella

3.6.2 PROGRAMA DE MANTENIMENT I NETEJA DELS EQUIPAMENTS DEL PARC

El principal objectiu d'aquest programa és el de mantenir en bon estat tots els equipaments del Parc, incloses edificacions i vehicles.

Al llarg de l'any s'han estat realitzant multitud de feines encaminades a conservar en bon estat els equipaments i a

mantenir en unes condicions paisatgístiques adequades els tancats i els camps.

Algunes de les tasques realitzades per la brigada del Parc natural que més incidència poden tenir en les visites pel que fa als efectes visuals que tenen són:

- La construcció i instal·lació de barreres de fusta i la substitució de tancaments en mal estat.
- La neteja de vegetació de l'àrea recreativa de s'Alqueria Vella i l'adequació dels voltants del centre d'informació, l'aparcament i d'altres zones de pas habitual de vianants.
- El manteniment de les edificacions del Parc i el condicionament del seu entorn. Enguany, entre d'altres actuacions, s'ha hagut de buidar la fossa sèptica de les cases d'Albarca, reparar els danys a la terrassa de s'Arenalet i canviar part de la instal·lació de l'aigua de la casa dels Oguers.
- L'adequació i millora estètica de la zona d'acampada i altres punts d'interès recreatiu.
- El manteniment d'un petit hortet a s'Alqueria Vella de Baix per ser utilitzat en les visites escolars.
- El desbrossament dels itineraris autoguiats del Parc.

- 1 Àrea recreativa de s'Alqueria Vella de Baix
- 2 Tasques d'enjardinament de l'entorn de les cases de s'Alqueria Vella
- 3 La brigada pintant la caseta dels Senyors, habilitada com a taller i magatzem

3.6.3 PROJECTE DE REPARACIÓ DELS CAMINS DEL PARC

Durant l'any 2011 s'ha estat tramitant la sol·licitud de llicència d'obres per executar parcialment el projecte de “Minimització de l'erosió dels camins del Parc natural de la península de Llevant”, redactat per Asesoría Técnica y Proyectos.

Concretament s'ha sol·licitat la llicència per millorar alguns dels trams que es troben en molt mal estat del camí d'Albarca i de s'Arenalet.

L'objectiu final és poder disposar d'una xarxa de camins transitables i funcionals

que permetin realitzar les tasques de gestió del Parc i poder actuar en cas d'incendi forestal o altres emergències com l'evacuació d'usuaris accidentats.

Gràcies al projecte “Condicionament del torrent des Matzoc i recuperació dels seus hàbitats”, finançat per l'Obra Social La Caixa, s'ha pogut condicionar un curt tram del camí de s'Arenalet, just a l'alçada del desviament cap al Corral des Tabac, que presentava molts de clots i xeragalls degut a la greu erosió que pateix.

3.6.4 PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASETA DELS SENYORS DE S'ALQUERIA VELLA DE DALT

El mes de març de 2011 es va obtenir la llicència municipal d'obra per poder dur a terme el canvi de coberta de la caseta dels Senyors de s'Alqueria Vella de Dalt.

Aquest edifici és utilitzat pel personal de la brigada del Parc com a taller i magatzem d'eines i maquinària, i presentava greus problemes en el seu estat de conservació degut, principalment, a les deficiències que

presentava la teulada, amb bigues rompudes i importants goteres.

Les obres foren adjudicades al constructor Jaume Genovard Llaneras, començaren dia 9 de maig i finalitzaren dia 14 de juny.

En data 14 d'octubre de 2011 l'Ajuntament d'Artà lliurà el certificat de final d'obra.

1 i 2 Imatge actual de la caseta dels Senyors de s'Alqueria Vella de Dalt

3.6.5 PROJECTE DE CANVI DE COBERTA DE LA CASA DELS AMOS D'ALBARCA

Durant l'any 2011 s'ha redactat el projecte de manteniment i canvi parcial de coberta de la casa dels amos d'Albarca, per part dels arquitectes Andreas Schulz i Eduard Aguasca Solé.

Les cases de possessió d'Albarca estan formades per la casa dels senyors (actualment refugi de s'Alzina) i la casa dels amos (sense cap ús actual). Aquesta darrera, de 397 m² i dues altures (planta baixa i primer pis) es troba en un estat de degradació important, sobretot en algunes parts de la teulada. Per aquest motiu requereix una ràpida actuació, doncs hi ha sales –especialment l'entrada i alguna habitació de la planta superior–

que presenten bigues podrides i la teulada a punt d'esbocar-se.

La urgència de la situació fa necessari posar en marxa una ràpida actuació per evitar que la casa s'enruni. Cal frenar la caiguda del sostre i l'entrada d'aigua dins l'habitatge.

Per això, un cop redactat el projecte, es varen sol·licitar d'ofici, en data 16 de novembre, els informes Xarxa Natura 2000, APR d'incendis, i de vulnerabilitat d'aqüífers i torrents, necessaris perquè l'Ajuntament concedeixi la preceptiva llicència d'obra municipal.

3.7 Àrea de vigilància

Aquesta àrea inclou les actuacions de vigilància que es duen a terme al Parc natural.

3.7.1 PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

Fins al mes d'octubre el servei de vigilància mòbil va estar format per dos zeladors d'espais naturals, que cobrien la vigilància tots els dies entre les 8 i les 18 h. A partir d'aquesta data, atès que no s'ha cobert la vacant deixada per un dels zeladors, només hi ha al Parc una persona que realitza tasques de vigilància, alternades amb altres feines de suport a la gestió, normalment quatre dies per setmana.

En qualsevol cas, la vigilància de l'espai natural es complementa amb la que fa la Direcció General de Biodiversitat amb el cos d'agents de medi ambient.

Cal destacar que dins del Parc hi ha també una torre de vigilància d'incendis, gestionada per l'Institut Balear de la Natura, que entre els mesos de maig i octubre és dedicada a l'observació i prevenció dels incendis forestals.

3.8 Àrea d'administració

L'àrea d'administració conté els recursos materials i les actuacions necessàries per a totes les gestions administratives que fan funcionar el Parc natural.

3.8.1 PROGRAMA DE GESTIÓ ADMINISTRATIVA

Des de l'oficina que Espais de Natura Balear té al carrer de l'Estel d'Artà s'han realitzat totes les gestions administratives necessàries per al bon funcionament de l'equip gestor del Parc. Aquest equip, que durant el 2011 ha estat format per un total de 14 treballadors, veu complementada la seva tasca pel personal administratiu i tècnic que Espais de Natura Balear té a les oficines centrals de Palma.

Des de l'oficina del Parc, a més de l'atenció directa a les persones que s'hi ha adreçat amb motius molt diversos, s'han redactat un total de 59 informes al llarg de 2011. Els

motius que han requerit informe de l'equip de gestió es detallen en el quadre següent:

TIPUS D'INFORME	QUANTITAT
Informe sobre obres, actuacions al medi, activitats i/o canvis d'ús.	7
Informes justificatius de necessitats d'actuacions (sobre el medi o espècies) al Parc.	5
Informes favorables per a la recollida de palmes de garballó i altres.	13
Informes favorables per a activitats esportives, d'oci o turístiques.	21
Informes sol·licitats per particulars, entitats o administracions per a col·laboracions i per a la investigació.	9
Informes sobre actuacions de gestió del Parc i/o resultats obtinguts.	4

3.8.2 PROGRAMA DE FORMACIÓ

Entre els objectius d'aquest programa s'hi troba disposar d'un equip de treballadors format i capacitat per a la gestió i planificació de l'espai natural protegit.

Espais de Natura Balear ha facilitat als treballadors del Parc que poguessin gaudir d'un nombre variable d'hores de formació professional relacionada amb les funcions que desenvolupen a l'empresa, mentre l'Escola balear de l'administració pública ha permès que el personal funcionari pogués formar-se amb cursos especialitzats.

En aquest sentit, els tècnics Álvaro Román i Josep Rullan assistiren a unes Jornades de Turisme Rural Responsable que es

celebraren a Montuïri dia 17 d'octubre. Miquel Garau, capatàs de la brigada, va fer un curs de Cultiu de l'ametller i el garrover, i el curs bàsic de prevenció de riscos laborals. Salvador Martínez (treballador de la brigada) i Gabriel Dalmau (pagès de les finques) varen assistir a un curs de Poda de fruiters en ecològic.

Per altra banda, Tomàs Bosch (director) i Antoni Mira (tècnic) realitzaren un curs de Contractes a l'administració pública i un gestió d'espècies protegides.

3.8.3 PROGRAMA DE DOCUMENTACIÓ

El Parc natural disposa a les oficines d'un punt especialitzat de consulta de documentació sobre espais naturals protegits, biodiversitat i medi ambient, tant per al públic interessat (investigadors, estudiants, etc.) com per a l'equip de gestió.

Enguany, degut a la greu crisi econòmica i a la falta de pressupost, únicament s'ha pogut mantenir aquesta biblioteca, sense poder afegir al seu fons noves adquisicions de llibres i altres publicacions relacionades amb la gestió dels espais naturals protegits.

3.8.4 PROGRAMA D'EQUIPAMENT

Espais de Natura Balear ha adquirit durant 2011 les eines i el material que s'ha considerat necessari per al bon funcionament del Parc natural, tant per a l'oficina com per a la brigada de biodiversitat.

El personal del Parc manté actualitzat l'inventari que recull totes aquelles eines, aparells i estris adquirits, la qual cosa permet fer-ne una adequada gestió del seu manteniment per tal de conservar-lo en unes condicions d'ús adequades.

Cal fer una menció especial al manteniment continuat que es fa dels equips que garanteixen la seguretat dels treballadors (EPI) i als equips de seguretat dels refugis i oficines (extintors, il·luminació de seguretat, emissora d'emergències, salvavides de les platges...)